

# 1.



Naturens processer gör att landskapet ständigt förändras, bland annat genom att floder kan hitta nya vägar och att material kan transporteras från en plats till en annan. Vad kallas den geologiska process som genom att lossa och nöta bort material med hjälp av vatten, vind, vågor eller is kan förändra landskapet?

1. Evaporation

X. Erosion

2. Landskultpering



# 2.



Olja är en naturresurs som människan utnyttjar i hög grad, så pass att den börjar ta slut. Vi använder oljan bland annat som bränsle i våra bilar, till att värma upp våra hus och till att göra plast. Men hur bildades oljan från början?

1. Döda djur- och växtdelar har brutits ned under tusentals år och genom olika tryck och temperatur kunnat ombildas till olja.

X. Vatten som föll tidigt i jordens historia har lagrats länge i bergrunden och till slut övergått i olja.

2. Olja bildas när vulkaner har utbrott och är en del av lavan. Under tiden då vulkaner inte har några utbrott kan man pumpa upp olja ur kratern (som är vulkanens öppning).



Bild: Jan Egil Kristiansen

# 3.



Jordens olika kontinenter rör på sig och detta beskrivs av något som heter plattetektonik. Vad händer när två kontinenter går ihop eller krockar?

1. Världshaven bildas.

X. Regnskogen bildas.

2. Bergskedjor bildas.



Bild: SGU

# 4.



Man vet att jorden är rund och på ytan finns kontinenter och stora världshav. Men vad består jordens inre av?



1. En flytande kärna av vatten.

X. En fast kärna av järn.

2. En flytande kärna som består av en blandning av olika metaller.



# 5.



I en öken är det ofta väldigt torrt och lite nederbörd. Det finns ändå människor som bor där och som kan få tillgång till vatten. Vad kallas den vattenkälla som finns i öknar?

1. Ökenkälla.

X. Lagun.

2. Oas.



Bild: Fällanders (flickr)

# 6.



Tidvatten är ett fenomen som är vanligt på många platser på jorden, och det märks ibland genom mycket stora skillnader i havets vattennivå. Ebb heter det när vattnet drar sig tillbaka och flod när vattnet rör sig mot land. Vad beror tidvatten på?

1. Månens och solens dragningskraft som gör att stora vattenmassor kan flyttas.

X. Att solen lyser på dagen och smälter isarna vid polerna gör att det blir flod. På natten när solen försvinner fryser vattnet igen och då blir det ebb.

2. Ibland höjs havsbotten och då bildas tsunamis som gör att mycket vatten rör sig mot land och det blir flod.

# 7.



Ett människoliv är ungefär 70-90 år långt. När man pratar om geologisk tid är det betydligt längre. Vad tror du man menar med geologisk tid?

1. Hundratals år (100 år).

X. Tusentals år (1000 år).

2. Miljontals år (1 000 000 år).



Bild: Leo Reynolds (flickr)

# 8.



Varför sker det jordbävningar i världen?

1. För att jorden hela tiden blir större och när den växer ur sin gamla jordskorpa så skakas jorden om och en jordbävning sker.

X. För att jordens plattor hakar i varandra och när de släpper och jämnar ut spänningarna så sker en jordbävning.

2. Det blir en jordbävning när en väldigt stor del av jordens befolkning rör på sig.



Bild: Star of Hope Sweden



# 9.



Man vet att havets djup varierar mycket i världshaven. Det allra djupaste man har uppmätt finns i Marianergraven som ligger i västra Stilla havet. Hur djupt tror du att det är där?

1. Ca 4 000 meter djupt.

X. Ca 11 000 meter djupt.

2. Ca 16 000 meter djupt.



Bild: David Barclay (flickr)

# 10.



Varför finns det så många kratrar på just månen?

1. För att månen inte har något atmosfär som kan skydda eller bromsa upp material som faller ner.
- X. För att månen ligger längre ut än jorden och tar därför emot fler meteoriter samtidigt som månen skyddar jorden från stora meteoritnedslag.
2. Månen har en mycket stark dragningskraft som gör att rymdmaterial styrs mot månen och gör att det slår ner där.



Bild: Jarred Schmidt

# Rätt svar



## FÖRKLARING

1. Den geologiska processen som nöter och tar bort material heter erosion.
2. Olja är döda djur-och växtdelar som pressats och brutits ner långt ner i marken under olika tryck och temperatur.
3. När plattetektoniken gör så att två plattor krockar/rör sig mot varandra kommer bergskedjor att bildas.
4. Jordens inre består av en fast kärna av järn. Kärnan ligger mer än 6000km under jordytan och det är 4000-4700 grader varmt.
5. Vattenkällor som finns i öknar kallas för oaser.
6. Tidvatten beror på främst solens och månens dragningskraft.
7. Geologisk tid sträcker sig över tidsrymder över miljontals år.
8. Jordbävningar sker då jordens plattor hakar i varandra och sedan släpper.
9. Det allra djupaste havet, som Marianergraven ligger på ca 11 000 m djup.
10. Månen saknar atmosfär vilket gör att meteoriter inte bromsas upp. Följden blir att det finns många kratrar på månen.

## RÄTT SVAR

	1	X	2
1		x	
2	x		
3			x
4		x	
5			x
6	x		
7			x
8		x	
9		x	
10	x		

# Mina svar



	1	X	2
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

Skriv ditt namn här: \_\_\_\_\_